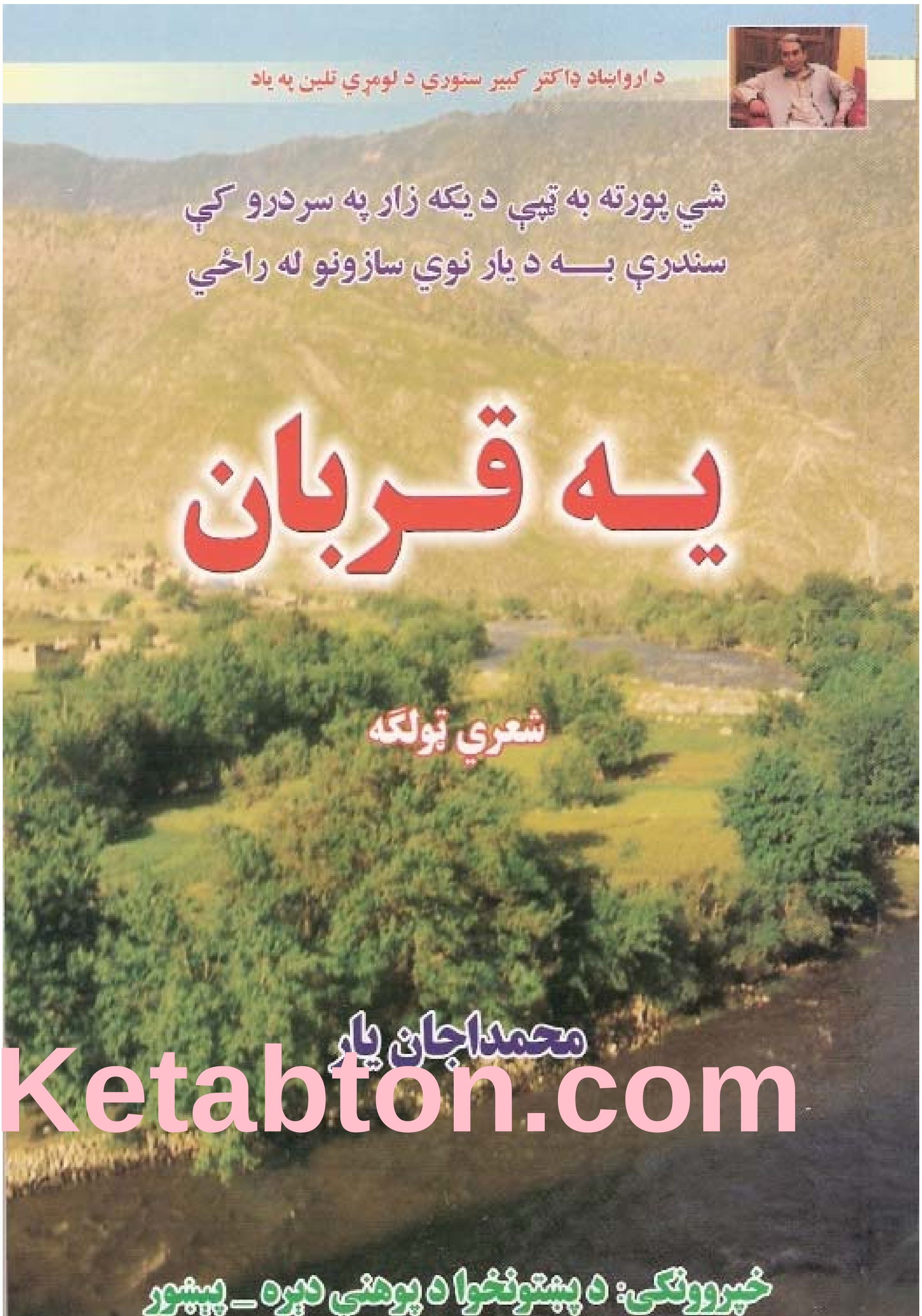

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

ځانګړنې:

د کتاب نوم : *يه قربان*

شاعر :: محمدا جان يار

چاپ زيار :: بصير بېدار ستوري

خپرندوى :: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپ نېټه :: اپريل 2007م /1386ل ـ حمل

چاپ شمېر :: 1000 ټوکه

کمپوزر :: ذبيح شفق

چاپ او کمپيوټرځای

د دانش خپرندويې ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يه قربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان يار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مــه وکتــای پــر پېچ زلفــې د تــرکــــو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پربووت

"حمید بابا "

هنـر پخپلـه پېچلتیـا ده، کـه د مانـا پېچلتـا وي او کـه د وسـیلو (ژبـه، رنـګ، تـار، شـونډو، غـاړې، پـردې) حمیـد بابـا د پاسـني بیـت پـه لـومړۍ مـصرع کـې ژبـه اړولـې ده. (کاشـکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلتـه مـا لـومړۍ مـصرع د شـعري وزن (تـول) ځنـې ژبنـي وزن (تـول) تـه واړولـه او هاغـه آهنګ او موسیقي، چې په شعري وزن کې یې لاره، اوس یې نه لري. یوه بله بېلګه:

سبا به بیا کډې بارېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بویوینه

ابهـام او ایبهـام دواړه خـوږې خوېنـدې دي، چـې د شـعر پـه بـام اشـارې کـوي. پـه دې لنـډۍ کـې د کوچیـانۍ پېغلـې انځـور دی. پـه ښـکاره خـو پکـې کوچیـان او کوچیـانۍ نـشته، ولـې د کډو بارېدل د کوچیاني ژوند نږدې (قرینه) نښه ده.

دغــه راز د ګلانــو غــاړې ددې لپــاره هــسکې دي، چــې ســتا لــه لمنــې یــې خونــد او رنــګ اخیــستی دی. اوس چـــې ســـړی هـــر ځـــومره دا مانـــا پراخـــوي (تفـــسیروي) او راســـپړي (تعبیـروي) ځـای پکـې شـته. ښـکلی خیـال پـه لنډ شـعر کـې راغلـی دی، نـو ځکـه شـاعر کـولی شـي د اوسـني وخـت بوخـت او سـتړي انـسان تـه داسـې لنډ او د خنـد شـعرونه ولیکـي، چـې پـه لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي یا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زیـــاتوي هـــومره خـبره مـزه خوند

پېچلتیـــا او لنـــډوالی خـــور او ورور دي، چـــې د حـــساس ذهـــن خاونـــدان پـــسې ګرځـــي. نـــه وایـم چـې سـاده "پېچلـی " (سـهل المتنیـع) ګونـدې هنـري ارزښـت کـم وي. توبـه توبـه داسـې نـه ده، ښـکاره داسـې ښـکاري چـې دا شـعر خـو هرڅـوک جـوړولی شـي، خـو زه وایـم چـې دا شـعر ډېـر کـم شـاعران جـوړولای شـي، ځکـه پـه سـهل المتنیـع شـعر کـې بـه د کـلام پربـووت سـاده وي، خو مانا به یې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول وریغاړه کوي:

ځومره په ما ګران دې د اشنا لیدل
لاړمـــه بیـــا راغلمه اوس بیا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه ډېر کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړی وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هر څومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اوریدلی شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وایي: "شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یو ځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یواځې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن یوه ټپه ووایه.

علي ګل پېوند

هامبورګ، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپين ږيري بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بيا يې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟. بابا يو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږديو ته وکتل، بيا يې يو سوړ اسوېلی وکړو:

ـ ارمان ارمان دی خپله وطنه !

د سپين ږيري بابا د زړه د تل نه راوتې اسويلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

ـ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو "لاس ته ناست يو ؟

زه يو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې ليدل، ماته د سپين ږيري په خبرو کې ډېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بيخي اتاله پاتې شوم. د سوچونو يو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخيستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بيخي پته نه لګي"

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله مور وي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خيال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کيسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو يې د خپل بابا وطن نه دی ليدلی او بيا د فکرونو په نيلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمينان نښې ليدل شوي، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه ليدلی.

زه د اروپا په ښاېستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبير ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نيولی شوم، په دې خيال چې دا وا ورم، چې زما د دغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې يو بل حساس وطنپال او پښتوپال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما دغه قام پرست ملګری د خپلو ليکونو په هنداره کې د وړاندې نه ليدلی و. دا محمدا جان يار و. يو شاعر، يو ناول نګار، يو افسانه نګار او د دې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان يار !.

"يار "ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه يې راکړه، بيا يې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو قدمونو روان شوم. ماته يې غلي غوندې وويل:

ـ ملګريه ! زه نه پوهېږم، چې څنګه به يو ځل بيا په خپله خاوره سپرلی وينم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښاېستونو سيلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو تورې لړې واضحه ښکاره شوه:
ـ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟
محمداجان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:
ـ روره ! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل بـه بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمداجان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:
ـ یاره ! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:
ـ وروره ! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار" ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمداجان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کـارغـان د بـل وطن راغلي

✻ ✻ ✻

د نیمو شپو ټپې دې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمداجان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ماته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمداجان یار د وطن ساندې وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سابل خبره چې "جبر نازولی وي" نو موږ د وخت څپېړو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ موږ یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمداجان یار راته وویل:
ـ ولې ملګریه ! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفـــا صفـا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپینه خوله درکړم

مـا ورتـه وویـل، چـې "یـاره" مـنم چـې سـتا پـه شـاعرۍ کـې رومانیـت هـم شـته، تغـزل هـم شـته، روانـي او موسـیقیت هـم شـته، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا ددې شعر نه هم خبر یم، چې:

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن د تاترو نه
پیدا ومـه خـــزان کـــې پـــه خزان ورژېدم

"یـار" چـې زمـا نـه خپـل دا شـعر واورېـدو، نـو پـه سـترګو کـې یـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر یې وویل، چې هو لایقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه یو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې
پکې غږ د یه قربان او بیا غزل شي

مـا د "یـار" پـه اوږه لاس کېښود، ورتـه مـې وویـل: غـم مـه کـوه وروره! پـه تـوره شـپه پـسې سـبا راځـي او دغـه وخـت یـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وویـل، چـې: "واخلـئ تـاوده وړي، واخلـئ تـاوده وړي" ددې چغـې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چـې خیـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او وړو وړو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا یـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وویل:

د ظالمانو دې کور وران شي
چې یې تالا کړل زموږ ښکلي ګودرونه

لایق زاده لایق

ډایرېکټر
ریډیو پاکستان ـ کوهاټ
27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږد یه قربان شو

بیا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخیستم یادونو
یوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناڅاپه راکټ راغی
ډز شو کلی زموږ وران شو

2005/3/16

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردي اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کده زمونږ وران کلي ته راوړه
ستي لوړ مازدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لویې لارې په سر ها غټ چینار وسوځېده

کوڅې له برېتورو نه هر کلي کې خالي شوي
منګې شول درې ورې چې سېتار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غږ نشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی دښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم ورپکې پلار وسوځېده

په سوي کخ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وینو څاڅکي راورېږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نیولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خپرېږي د باروتو د عطرونو چم کې

د مینې خیال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا سترۍ ورۍ کله خوب ورېږي ښاپېستونو چم کې

کوچۍ خندا به بیا هېلبند دښتو کې پورته نشي
خوښي به رانشي هېڅکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځي یاغي خیالونه خامخا یاغي مغزونه
زلمي به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د یار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مينه مې رقيب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلې غلې شور ولګېده

غمازراته په مينه باندې اور کړلو راپورې
په سپينو پرښتو باندې څه تور ولګېده

باران غوندې نظر يې اورېده زما په لورې
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مينې راغی زړه مې خور ولګېده

سورلاس د غمازونيوه مرۍ زما د مينې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټې دي
د يار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

جرمني، کولن ښار 2003/8/2

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سين په غاړه سپينو شګو، کوټنو سره لوبېږم

د هاړ سرو غرمو ته رغړم د سين سپينو شګو غېږ کې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جينکو سره لوبېږم

د سپېره ډاګ خړو خاورو داغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د ماښام توره تياره نه کړمه څېرې لمن ډکه
د خپل وران کلي کوڅو کې له کوټو سره لوبېږم

خيال کې اوړې راوړي هغه ماشومتوب او زلميتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شېبو ته اندېښنو سره لوبېږم

اوسني پړاو د ژوند خو بيخي هسې ګچې ګول کړم
تش باد بړي اسويلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې ياره کله ستا عقل ياغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

څومره اوږده شوله په مونږه دا غمیزه نوره
بچې راوړي د نفاق توري بلا وطن کې

د غم غدۍ راګېدلې ده په مونږه باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
یار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18
کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

قاتلان په غاړه کې ګردنۍ وړي
دا ښکاريان زما د غرونو غرڅنۍ وړي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې رېښې رېښې ګرېوان نه مې تنۍ وړي

هديرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرونو ښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راځغلي زمونږ غرو ته
په غاښونو کې دې د وطن هوسۍ وړي

لړ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښا بست تېر نه وځې ياره
مَېن زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به ترلمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل ګرېوان تنهۍ، تنهۍ کړي
چې وربل يې پاس په وربځو ول په ول شي

تول بدرنګه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښاېست زموږ د کلي يو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

ددې خپلې خاورې مينه راسره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د يار په کور چا اوردی لګولی
د هغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12

جرمني، بون

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شوندې اغزو بيا په ګلونو ايښي
مالګې غماز په پرهرونو ايښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب نښې يې په زړونو ايښي

افسوس له ډېرې بې وسۍ له لاسه
سرونه مو په زنګنونو ايښي

بيا به له کومه شي هغه ننګيالي
چې سپينې تورې يې په سرونو ايښي

ساتي به هغه خپل وطن له غيرو
چې هتکړۍ يې په لاسونو ايښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوره دښمن سره يې لوزونه ايښي

د تورو زېرمو د نيولو په نيت
زورور هرځای کې دامونه ايښي

بې اسوېلو نور څه کوی شي ياره؟
دښمن دې بيا په کورګامونه ايښي

2003/5/22

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځـــــل درانــــه ګامونــــه اخلـــم پــــه کــــرار ځمـــــه
څـــو پـــښتانه ګامونــــه اخلـــم خـــو هوښــــيار ځمـــــه

دلتــــه دا تـــــولې لارې ګـــــوره هـــــديرې تــــه تللــــــي
ځانتــــه بــــه نــــوې لاره ګـــورم پخپـــــل وار ځمـــــه

پــــه زړو لارو زيــــاتي نــــه ځـــم ســــتنوم ګامونــــه
د مينـــــې لاره بانـــــدې هــــــر کلــــه سرشــــار ځمـــــه

ډ پــــرو لــــــه ځــــان ســــره پــــه بـــــدلو لارو بو تلمــــه زه
چــــې اســـــو پلو وي پاکــــه کــــړې پـــــه دا لار ځمـــــه

پــــه منـــــصوري لاره يـــــار درومــــــي د جانــــــان کلـــــي تـــــه
کــــه رقيــــب لارې تــــولې بنـــــدې کــــړي پـــــه دار ځمـــــه

2004/5/16

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښاپست دې د زلفانو په تورتم واخيست
دې توري شپې رانه دا سپين سحر يو دم واخيست

په تروږمۍ کې را ايسار يمه رڼا ده چېرې؟
پخپل نصيب کې مې ټول عمر د چا غم واخيست

په خليته لا رو چې درومي خود به لوېږي هغه
کسم که بيا مې په بدل لاره قدم واخيست

هره ادا به دې د زړه تا خچه کې ساتم اشنا
که دې په مينه کې قدم را سره سم واخيست

خپلو وروڼو دم په پردو په غشو وويشتمه
د نفاق اور د يار په کلي کې هر چم واخيست
2005/1/6، کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نشمه
زمونږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بيا يې سياسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناست وم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږ ه د نادودو کيسې
د تباهۍ وسه په مونږ باندې هر چا کړې ده

يمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټينګ پښتانه ګامونه اخلم يا ره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لارې لارې ځي
خولې نه مې اوږدې اوږدې کوکارې ځي

اور دی لګېدلی په نصیب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لوله شو هسې دا ګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هرڅه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چیغې مې هرخوا ته خوارې خوارې ځي

ګرځي غمازان د یار په کلي کې !
سوې اسویلي مې په څو وارې ځي

2003/12/20، کلن، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نشئ جانانه زما ډېره بې وسي ده
دا لویه بدبختي موږ ته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غوندې ناسته دا بلا ده
په هېچا داسې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګینې توري نه لا اوس هم په لړزه ده
خو دا ځلې په زور ددې دنیا راغلې ده

ددې بلا قوت او یاره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتي ورسره صلا راغلې ده

کولن 2004/12/31

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پتري د وچو شونډو اوبه غواړي

بیا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
سترګو نه دې مات کچکول کې څه غواړي

2006/1/28

* * *

څلوریزه

دلته خو هر چا خپله طالع ښه ازمایلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې د یرغلګرو پښېمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرې

راځئ چې وکړو سندرې زړو کې
پیدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زیاتي
نه ساتو بس دی زوروري زړو کې

د اتفاق او د وروری، په تمه
کینه نور نه ساتو هېڅرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

یو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزوګانې مو شي غوره زړو کې

ځئ چې ګېلو او لانه نا ندرو نه وځو
هیلې پیدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار وېره او لرې زړو کې

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کوروایلر 2001/9/7

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړه مې نرى د پيپل پاڼه کې سلام دروړي
څه نوى شور رالګېدلى دى پېغام دروړي

زمور لـه پاسه د رڼو ستورو مرۍ غوڅې شوې
ډېوې شهيدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق لـه ستوني نيول شوى ترې سرې وينې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وينو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لاروي ه جل وهلى آشنا
د کونړ سيند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې تـولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړي به، هر څوک يار ه ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنه زما تنه زه له تانه پاتې شوم
نصیب دې زما ورک شي له جانانه پاتې شوم

پردې اسمان دلاندې تورو وربځو کې مې ګوره
خبر نه یم له ځانه چې له ځانه پاتې شوم

د وخت د ناکردو نه رانه پاتې کلی کور شو
اشنا سره بې لوزه او بې ایمانه پاتې شوم

ترخو ترخو حالاتو کړه خندا له مانه هېره
ټول عمر مې ژړا ده له خندا نه پاتې شوم

هر چا دي رسولي قافلې خپلې منزل ته
دا زه لېوني یوازې له کاروانه پاتې شوم

کړې مېچنې مورې باندې واعظ له لاسه وشوې
دده په اوتو بوتو له جهانه پاتې شوم

اوس ماته یاره پاتې د اسرې ځای چېرې نشو
خالي لاسونه سرګردانه پاتې شوم

2004/3/11
جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

شرم، غېرت تللى ككرو نه دى
تور چم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې شوې

2002/1/3 کولن، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو یې د نښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لوګۀ کړی
له هر نښتر د زړه نه سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ویلو نشته هدیره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تور لینګیو او د وخت وږي چړي له لاسه
ټولې دنیا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

ستري بیبیانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زموږ هرځای کې انګازې لاړې

زه به تر مرګه له همدې ناخوالو سر ټکوم
یاره دنیا نه ارمانجن او بې مزې لاړې

2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی مینې قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سورۍ سوری سینه پرته ده

ګرد دی په سپین مخ باندې پروت دی وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې درته کومه تلوسه پرته ده

مونږه د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زمونږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې ګورم خندنی غوندې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت اوس هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
ووایه ته زمانې ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اوروه دې د سکروټو بارانونه په موږ
د آزادۍ مې د وطن سره وعده پرته ده

چې دې حېرانې ورځ ته وګورم پوکي بادوم
یاره ستا فکر کې همدغه وسوسه پرته ده

2006/2/6
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر رانه هسې په توبو تېر شوی دی
بې کاره لاس تر زنې په فکرو تېر شوی دی

د ژوند په راز خبر نشولو پټې سترګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندۍ او تربګنو تېر شوی دی

بې علمه به یو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشې
دا څومره بلا وخت دې په جنګو تېر شوی دی

ساعت ګړۍ خو نه ده له مودو مودو تېر وتې
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوی دی

هر چا شپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالۍ کړې
ټول عمر د یار تل په اسوېلو تېر شوی دی

2001/4/20

جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

څښور

کوڅې زمونږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکيه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه ليرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټټګکورورپکې هر وخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بيا ځلې په ګډا شي
وستلې ميدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې څښور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو ياره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سپېتار غږ د جانان شغ د نښترو غېږ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غېږ کې

ځي راځي غوږ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غېږ کې

څُمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګېر وهلي به ویدې شي زورورو غېږ کې

په شاړو دښتو او درو کې به ټپې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپینو کوترو غېږ کې

شي دړې وړې منګوټي به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خواره خوب وي سترګورو غېږ کې

کم به نصیب وي یاره ستا د ټپې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غېږ کې

2004/10/19، راین په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې جونګړه جوړوله رقيب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

دربان دې پوه يمه مطربه تال دې بل شانې دی
ثنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډې د حالاتو جادوګرو وکړې
ثومره خوږه مينه يې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو سترګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سايل او د کاروانه کړله

هله به ياره ښه شعرونه او غزلې ليکې
که دې ټپه بيا له سندرو يه قربانه کړله

2003/3/14
جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولي يمه شېخه
ولې ورکه دې کړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه څنګه د سوچه اسلاميت لار

کله هم خو داسې نه و چې تا وکړل
ده معلومه مونږ ته ښه د شريعت لار

د سوچه ږيرې او ښې سپينو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل اورونه
اسلام هېر کړو تا نيولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په دېوانو يې خپل دين له مرۍ ونيو
ياره ورکه شوه پښتو او د غيرت لار

2002/6/4

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل څه نشته

مزار ته مې د اوښکو ډیوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بازان خبرې غواړي

خیالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوڅو کې
یه خلکه دا به څنګ شي یتیمان خبرې غواړي

دې لارې جوړې کړې یتیمانو په مخ اوښکو
د ویر له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مینې حسن ګونګې ښاپیرۍ شوې
ګذران د مینې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که یاره شابه چې نن ستا د ټپې وار دی
غوږ غوږ دې تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نیولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خیر به کله غواړې دغو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځیري دي بېخي تمه ترې نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی میالي صیب لېونو لره

خوشې دي عبس ربه په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوټمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي میدان پښتون دی تربګنو لره

اړوې لاسونه بیا غورزي کوې پردي ډول ته
نه ښایي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو یووړه پښتنه ناوې
مورې لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به یار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اندېښنو لره

2005/11/13
جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زیاتي ووایه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووایه
لوظ به د مینې همدا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپینه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خیر دی ومنه
مینه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې یار ته ځای ورکړو
راشه بیا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نیولې ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کپسه ناسته
شېبې د خوشحالۍ زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راسته نه ده
تاو شوی د غم شپول رانه موږ چاته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې یارانې له مرۍ نیسي
دا مینې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګیر د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تیارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مینه، محبت لویه ګناه ده
ځه یاره خدای دې مل شه ما خو تاته نه پرېږدي

2000/11/18
د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولتېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پر دوکوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب رابېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کانو بوټو خوارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پام چې دلته یې پرېنږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غوندې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګېدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غوړې کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وړوکتوب شو په کوڅو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15

جرمن، کولن راین

✵ ✵ ✵

غزل

ساړه اسولي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زموږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي یاغي ژبه په ګډه وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بد رنګه سوداګر یې چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوږګي غلي غوږ کې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بیا کله دې سرونو له راځي

یو وخت به دا سرسامې ککړۍ شي درې ورې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به ټپې د یکه زار په سرو درو کې
سندرې به د یار نوي سازونو له راځي

2002/2/6
جرمني، کولن روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
وایي یار تا سره ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

پرېږده نوري بس دی د ارمان کیسې
بیا رته راواخله د جانان کیسې

چاته ددې خپل زړګي حال ووایم
تېرې شوې په مونږه د خپګان کیسې

اوس د خوږې مینې کیسې پاتې دي
یوازې به کوي څو رقیبان کیسې

لاړه اوس خبره د کیسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کیسې

دې کیسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور واورو د جهان کیسې

چا هم راته ونکړه خوږه کیسه
ټول راته وکړې د خپل ځان کیسې

یار ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښې د کابل جان کیسې

2002/4/8

❋ ❋ ❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غېرت او د مېړانې کیسې وایي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو رابانددې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لندې لنډې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلې د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې مې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښـــــي ده خوشــــحالي ده يـــــاره هــــر خـــــوا پــــسرلی دی
دا ژونــــــد يــــــوا ځې زمـــــونږه لـــــه ويرونـــــو ســــره دی

2003/12/2

✵ ✵ ✵

يو شعر

زه بــــــه اتڼيــــــزه ســــــليمان د غـــــره راوا خلمــــــه
بيـــا کــــه تـــوري بـــوري پـــه ســـر ژڼکـــي اتـــڼ وا چـــوي

2005/6/4

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کشالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مينې مرۍ ونيوه له ستوني
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما يې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ايران له لاسه دي

يو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په موږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترڅو چې پکې يار ستاسې د سرو مال نه خلاص شو
نادودې اوس په موږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوريزه

د تورې بورې سرته بيا ځلي ډول وخپروه
ياغي بادونو د وطن د ناوې شال وړی دی

د ښار کوڅه په کوڅه اورمه پردي سازونه
چا د هوجرې نه مې منګی او سپتار تال وړی دی

کلونه وشول چې روان يمه په ورکو لارو
په کومه لاړ شمه چې ورشم د جانان کلي ته

دا ځل د زاڼو په کتار پسې مې نيت کړی دی
که په وزرو کې مې يوسي يو ارمان کلي ته

راين، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راوېښ کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سینګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا د رسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پردي وطن کجیران رالوزي زما غرونو ته
ورته پامیر او یا تورغره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وړي بل احمد ته په شمله وټومبي
بیا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته میوندي کړیکې ته
په د ښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مینې جنګ دی خیر دی ببرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د یار د وینې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه رانشې بې وخته دلته
کلي ښارونه کنډوالې دي پرتې

نصیب راوستې څومره سخته دلته
موږ ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سږ د همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
ددې بې رحمه شان توپان له لاسه

خدا ېزده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوږو اورم خوشې کاړې باړې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته لو شوي د ګلونو څانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر یو زړګی د غم په ټال کې زانګي
د کونړ یار هم دې غمونو وړی

2004/1/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې واره لېونۍ غونډې سرلوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېری ورته چا راوړی دی

کنډر کنډر کوڅو کې کنډونو باندې ګرځي
غېبي غږېږي په غوږشي احوال ما راوړی دی

پام وکړي بیا روانه شي د شونډو په سر وایي
رېبار لکه چې حال د جانان بیا راوړی دی

د لارې لاروی په شپه نیولی شي ورګوري
تاثیر یې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منډه د کوڅې بلې ته خېژي
چارګل یې غټ په پوزه ناروا راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلي یې یاره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچي پاڅېږه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلئ په دا ژنکو باندې يې وويشئ
پردي بدرنګه سوداګر زموږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کڅ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو دېوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خير که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنيا به ګوري
د تاريخونو زوړ دښمن مې بيا په ور راغلی

تش اسويلی مې له خولې خېژي څه کولی شمه
د يار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلی

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

څومره نادودې وکړې موږ خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د تربګنۍ په رنځ پراته يو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته يو له مرګونو سره

خپله اګاه نه يو خو بل ته هډو غوږ نه نيسو
قبيلوي سيستم کې ښکېل يو له غمونو سره

يو ورو د بل وينو ته ناست يو عجيبه مخلوق يو
کله به سيال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر ياره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

ځمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا و دان کړې هغه وران کلی

کله چې را یاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړي پکې مونږه چې خاپوړي دي
اوس خو هدیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چانه خپل جانان کلی

نوم یې وټه پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمد اجان کلی

خدایه بیا و دان کړې هغه وران کلی

2003/7/2

کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروانباد ډاکتر کبیر ستوري

تــه !

ســـودا اخیـــستی یمـــه څنګـــه بـــه شـــي ســـتوري شـــمارم
خـــو کبیـــر ســـتوری پکـــې نـــشته لـــه مـــداره وتـــی

دا د پـــښتون اســـمان انګـــړ راتـــه خـــالي شـــو
زمـــونږه ســـتوری د یـــارانو لـــه کتـــاره وتـــی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګ ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانه زدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د وير په چم کې اړولې دي
يوه شېبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقيب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هېڅ نه راځي

وخت د مينې خوند په ولجه وړی دی
ياره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه برېښنا غونډې له دې محلې چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یار دې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زړ ولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20

کولن راین باغچه

✲ ✲ ✲

✲

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې ابسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زموږ فقیرې دوعاګانې هېڅ قبولې نه شوې
پردۍ پېرې بیا د خوارانو په بلۍ کېناستې

2002/6/25

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

ډېره موده کېږي ورته لېږه د زارو نيسم
ښکاري پښتنه ده چې له مينې نه انکار کوي

زلفې کړي خورې له قصده توري شپې بيا راولي
پوه يمه نادودې د خوږې مينې په يار کوي
جرمني، کلن ښار

نابلده باد

خير کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا وېشتلې يم ځيګر کې

ورته سوچ يمه اخيستی دا به څنګ شي
کبرجن اشنا هېڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنډو کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړي

پرې چې وړي مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دي په شر کې

يار ه ستا د اسوېلو پروا چې نه کړي
نور ګودر په غاړه مه ځه ما زديګر کې
2001/2/25، جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصیبونو راپرېوتې له اسمانه ټسه !
ستوری د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واګې نن د هغه چا راتللو کې ګورم

کیسې د ننګ او غیرت لاړلې په سین لاهو شوې
رېښې رېښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې راته بدل ښکاري
دا ساده ګان بیا پردي ډول ته نڅېدو کې ګورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مگي هم په ګینګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د یار سندرې ژاړې درته
چې خپل کاله کې ځان ورو ورو بې واکېدو کې ګورم

2003/3/12
جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مینه خوږه رانه په څه پاتې شوه

د نیمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سپېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نیمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به څه وایي راته
ګونګۍ شوه یاره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24
کولن، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خير کړې د مينې دنيا ورانه نشي
مينه کې څوک دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښکليو په کوڅه زړګيه
چېرته خو پښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښکې لارې

مينه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دی چې يار زړه په ايلبند کې پرېښی
کوچۍ سره مينه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راين

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهان چم کې

واړوه د مینې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسویلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
چوپې تلوسې شوې مړي ساګانې د زندان چم کې

کډې راپه سر شوې له مرګونو او ویرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه د بېوان چم کې

ګام په ګام یې سرې زموږ د خوار کلي چینې کړلې
ژاړي راته هر وخت د ړنګ کلي یتیمان چم کې

خدایږده چې به شنې کوترې بیا زموږ په بام راشي
شور به د چونچڼو کله پورته شي دې وران چم کې

ځي په نابلده کنډوونو قافلې یاره
هر چېرې د بېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12
کولن، کوروایلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره يا برېښنا ده رانيول کړي

څه کړېږي وربې ځوانۍ ورته اوبه شوې
توري سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلې کې اجل نيولې ډېر دي
په بڼو باندې رسا رسا ويشتل کړي

سره منګي سره ګودرته مازديګر ځي
دنګه غاړه ځي د زړکې په شان تلل کړي

سترګو يووړه لېونۍ غونډې ښکارېږي
لاس کړئ پورته که خداى يار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسپانيې سانسيبا ستن ته !

سانسيباستن د سرو ګلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جګو غرو او ځنګلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شيګو کې پرتې بربنډې

د لمباګانو ساحلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
دلته د پېره دي ښکلاګانې تاکې
سپينې کوګۍ څومره ارزانه تاکې

ښاپست کې يې د جنتونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
يار د پامير له ګړنګو راغلى
ستا د ښاپست په اورېدو راغلى

يې په رښتيا د يادګارونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره

2001/8/4
هسپانيه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه ثاثکی عمر هسې راورېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخیستلې
ور د مئکې ورته رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زموږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23

جرمني، د کولن هدیرې ترثنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بيا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا خو چوي درپسې
کړی زما په سينه تا د مينې کر اشنا

د اسوېلو بادونو يووړه د پګړۍ چرړه مې
غشي د مينې مې خوړلي په ځيګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګه شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړلو هر غر اشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه ياره
پرې چې پردي ملک ته چلېږي ستا نښتر اشنا

2003/12/24

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ده

چې دا موږ ولې د ثيرمه لېوني يو ؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني يو

خپل کاله کې اتفاق زموږه نشته
سکني نه شو ټول عمر مېرني يو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني يو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډو کار دی
لا پو شاپو کې له هر چا مېړني يو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه يو
تمدن نه يو په تېښته غرني يو

محتسب راته دوري په لاس ولاړ دی
يوازې موږه يې مېندلي دهرني يو

جنګ جګړه او تربګني زموږ پښتو ده
دې نړۍ کې همدا موږ يوازيني يو

يو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
ياره ټول عمر يو بل نه خواشيني يو

2001/5/2

جرمني، کولن

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفي ټولې مرى، نه نیول شوي
بې وسي رارسېدلي ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کړلېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پیدا نشي احساس د زړه په تل کې

یو تر بله زاربدل چې ورکې نه وي
یاره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

يکه زار

وبه خاندي سپورې شوندې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مينه وي، ساندې به سازونه شي

بيا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سينو کې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو کې يکه زار غږ د ټپو شي بيا
شرنګ به د پېزيب سره د منګو او سپېنارونو شي

غوټۍ به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګيا به شي هرڅوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له څماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي يارانو کې يار پاتې به يې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راين جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمو زر شئ بیا ډوله ته غورزي وکړئ
وخت راغلی بیا مورچل ته د ختو دی

زړه تورو د بابا درسره واخلئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامیر له ګړنګونو پې ناري کړئ
مور همغه پښتانه یو هېر دی نشي !

2001/10/18
کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانیانو
په ګډه مظاهره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شي
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شي

ګناهونه دې له ږیرې نه څڅېږي
شېخه بس دی زیاتي کوز که له منبر شي

یو خُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه ږیرو اړولی مېکیدې ته

په قدم قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دي چې چلېږي هدیرې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې ووایه
خوږې د مینې افسانې ووایه

د ګل په مات ځندر راواخله کیسه
سندرې ښې د زمانې ووایه

ساقي څنګلاس ترزنې بیا ولاړ یې؟
حال دې د ورانې مېخانې ووایه

دا د وطن کیسې دې هېرې نشي
خبرې ښې د ویرانې ووایه

د ګل په زېړه پاڼه لیکه یار ته
ورته دا تېرې کارنامې ووایه

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګ ښار

ځنګېدلی دی کوڅو کې نه ښکارېږي
رنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوڅو کې خُماریان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مینې لاړې یارانې درپکې نشته

له کنډرو دې راخېژي فریادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غېږ کې رقیب مینه د یار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

ددې بدبختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وړه شوه انسانانو باندې
ځکه تېرې، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړی په ضد ورسره
نن یې هغوی سره لوظونه وینم

بدې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم مېخانې او ډک خومونه وینم

د یار په چم کې پردی ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20

جرمني، کلن ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکاري درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا ېږو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کاني چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خبر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتي پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حیا

د فطرت په ښکلاګانو
تور نقاب دی راخورېږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخورېږي

له وحشت او مصیبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

اوښکې واوښتې څپې شوې
سور دریاب شو راخورېږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنیا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخورېږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
یو عذاب دی راخورېږي

دین مې نیسي له مرۍ نه
دی پخپله دی بې دینه

بې حیا د زمانې دی
ډېر بې اب دی راخورېږي

کافر دیو دی د وختونو
یاره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ یې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخورېږي

2002/10/5، جرمني کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نادودو مې جانانه ټول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې تور وربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلی ښاري په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو ګوتو مې ټیکری رېښې رېښې کړو
تا ولید چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په رېږه دې اور پوري شه د سپینو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلی کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه رااوږده شول
په ما یې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې یاره سرې سکروټې راورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپل لاس مو د اوطن کړو کنډواله
یو تر بله وکړه موږ مقابله

تباهي مو خپل غریب وطن ته راوړه
اوس حېران یم چا ته وکړم ګېله

چې هر څه مو ټول په سیند باندې لاهو شول
شوه د یار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندرې په پيروۍ

تورې ګورګورې، شنې ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

خپل کور او کلي مې ياد يږي
زړه مې نرۍ خوږيږي
لپه توتان د توت له څانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

زما د جګو غرو وطنه
ګران يې خپل يار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ماته شوي ګرېوانه ته سپينه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سينه کې زړګی چوي له انتظاره

نن جرګه د پيترسبورګ مانۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وايي دوباره

دغه دور عجيبه د زمانې دی
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هر څه ستاسې له اختياره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغانان نه لرې دېنه بله چاره

ياره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27
بون، پيترسبورګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مینه مست شه مېخانې پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې یارانې پرېږده

تش په نامه د سپینې خولې قلنګ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهانې پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پیدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زمانې پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زیاتې ونه درېږې
د وخت پیکه دا ډکې پېمانې پرېږده

ګړېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پردیو ترانې پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربګنۍ او افسانې پرېږده

خامخا ځې به د سیالۍ میدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وګټې خولګۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وایې یار مینه کې زوړ دود د زمانې پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې پټوم

مه راچوه لاس پر بړده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلاګانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له کوه قافه هم وراړوم
نیغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې ووایې
سترګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچو شونډو

تورې قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لارې سرې شوې دي چلېږي پرې تل سرې جنازې
قتل دی ګډ کلي کې هېڅ‌چا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دي پسرلیه هډو را چې نشې
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل یاغي نصیب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښۍ شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غریب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهید جانان په قبر کېده
یار دې د عمر مساپر شو کله بیا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دی یو ویشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښیار نه شول

2001/11/24

جرمني اورینګن

چې جدا مې د خوږې مینې جانان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

ساه نیولی اوس پردو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري یاره ژوند دې په المان شو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارواښاد روهي د لسم تلين په غونډه کې

موږ به د هاغه په ياد د اوښکو ډيوې بلې کړو
تل به د هاغه د اند پښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا يادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن ګلادبخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته

دلته نوره ګرانه ګوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
ړنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډمه له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلى شين وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
اوښکې راورېږي فواره شوله

خير غواړه اوس ياره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6
براووايلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لر او بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسوېلو مې دا لښکر شو

ستا د مينې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مينې بال و پر شو

زړه به پاڼې پاڼې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بيا د پخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمۍ پسې که دا ځلې سحر شو

د غاټولو به ټلونه شي ډاګونه
که کوشير زما د مات زړګي پرهر شو

بيا به جونې د منګو په سر کتار شي
ياره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې اېرې که راته وخانده

سپین مخ سره تور وربل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وخانده

راکاږه یو غشی په سینه زما
زړه خو مې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نرۍ سرې که راته وخانده

بیا ولاړه او سه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړي یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
يا به دې د سپينې زنې خال شمه

ما په شنو يادونو زړه ترلی ستا
خوا ته مې نږدې کړه چې وصال شمه

نيت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غوارمه لوګی دې د جمال شمه

ځای راته د زړه په کور کې راکړه ته
پرېږده چې دا ستا د مينې سيال شمه

يا مې لکه ګل وربل کې وتومبه !
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا تول يادونه ولېکم
کله چې شاعر شمه ، لېکوال شمه

2002/5/31، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په مونږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږمه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلې انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زمونږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لاپې به نور بس د لراو بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زموږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې دښتې به ګلونه شي
څنګوکې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به د ناري د مستو زرکو شي په غروکې بیا
هره خوا خورې به ښې ورږمې د ګلابونو شي

لرې به خورې شي هره خوا به شي رڼا روڼا
بیا به په څپو څپو د ټول وطن سیندونه شي

ګلې ته هم څنډ وهه ګردونه تورو زلفو نه
پرېږده چې کاکل دې په سپین مخ بیا ولونه شي

توري به ګور ګورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زاڼو کتارونه شي

شپون به په شپېلۍ باندې هم خپلې ګوتې ټینګې کړي
ورکه به چوپتیا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژړېکې به ډوله ته له میدان نه دوړې پورته کړي
یاره ښه به ګرم د یارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاریس کې

ثومره په پاریس کې ښکلاګانې دي
ښکلي محلونه خنداګانې دي

هره خوا چې ګورې ښا پستونه دي
عطرو خوشبويې پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زانې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته پانې پانې دي

ګرځي ببر سري لېوني ځوانان
ډېرو ګرېوانونه تانې تانې دي

شنې کرونده دې هرې خوا تاکونه دي
سرو "واینو" چینې ورکې روانې دي

لور شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته يې ثومره په ښه شانې دي

ته به وایې چې ښکلې ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مینې سوداګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپينې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاريس کې د "هيفل" په سر
ټول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
ياره يارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاريس، فرانسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مینه وه یو بل نه ځار پېدلو به
هر اختر حاشر کې ټولېدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې نادودې ناروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې د پېرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللې وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پند د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې څه خوندونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدا پېرو هغه وخت کې څومره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لورېنه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کې ولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هر څه پرېمانه ټیټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څومره ښه زمونږ رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته پور پسې
خامخا ورځې به ته ضرور پسې
ګران درباندې هغه خړ کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

* * *

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړې بد رنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بد رنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردې وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګی مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښا بست پورې زړه مه تړئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2
جرمني، کلن روګندرف

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

څه وايې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور دې کلي نه ګرانه ځم

اوریې راته مینه باندې پورې کړو
اوښکې توېومه له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وینې د زړه خورمه له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
یاره بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه ځورېدلی يې

سترګه مې رپېږي رب دې خير کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی يې

مانه به ګېله لرې پوهېږمه
حق دې دی په ما که قهرېدلی يې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ژړېدلی يې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی يې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د يار په زړه راورېدلی يې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ماته ښاپېست کې لکه ستوری د اسمان ښکاري
په ټولو ښکليو کې مې ښکلی خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپين سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُرو مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼيو ما له څه خير
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د ختهو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
ياره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

2002/10/28،
د کولن جګې کليسا ترڅنګ

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس رالوتی د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر موږ ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوري راتوی شوی دی زمونږه
قهرېدلی یواځې موږ باندې اسمان دی

شیخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې ډېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې ټولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وایي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافر یې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زموږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلګۍ

مه کفن څیرې نکړې غوړ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې څه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشو مه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حېران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته بانډې کړ د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترڅو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدي، دې غرو ته زما

نورې خبرې راسره دي خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترځنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرایل په ګوتو ساه وباسي

د چا ځپېړې د مغرور مخ هسې شین واړاوه
ټولو نړۍ ورته د ښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

✵

د شهید وطن په چېغو بېګا ویښ شوم
ویلې بیا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي راباندې اوري
یوویشتمې پېړۍ دا استعمار دی

2001/10/25

جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شېبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن ټپونه او فريادونه شمارم

نسل د ډزدی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګانې دي هر چانه تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانيمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګيو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلی ګودرونه شمارم

زور د ګيدړو دی نن ياره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرڅنيو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپینه صفا خبره
نه به منې مینه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خو بل ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مینه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپینې خولې دې په یار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ، فینندال

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن یم
لکه بلبل په پسرلو مَېن یم

ګل به شم و مې ټومبه څڼو کې ستا
د تورو څڼو په قودو مَېن یم

ټال راکړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په ټالو مَېن یم

سودا اخیستی یمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن یم

پېرزو د سپینې خولې دې کمه نکړې
یاره دا ستا په شونډو سرو مَېن یم

2001/6/27،
هالنډ، فینندال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وایي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
څه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو، پردو تېرېستو له خیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره مونږ ته دا جهان ټول په رباب دی

2004/2/5

کلن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه څنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زمونږ ورانه وایه څنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نشته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه څنګه به شي؟

شیخ د جنت په تمه ناست دی هڅو سوچ نه کوي
په مونږ یې مینه کړله ورانه وایه څنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په مونږ اسانه وایه څنګه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په مونږ
سخته په مونږ ده له هر چانه وایه څنګه به شي؟

چو په خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه څنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېر راته له ځانه دی جانان زما
ګران راته هر چا نه دی جانان زما

دومره خپل ښایست ناز و ادا سره
هسې مهربانه دی جانان زما

مانه یې زړګی لا پخوا وړی دی
ښکلی خوبې شانه دی جانان زما

لوظ یې د مینې یار سره کړی دی
ځومره خرامانه دی جانان زما

2003/3/6
جرمني، راین

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالې مې په شور راغلی دی
یه خلکه زوړ دښمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د تورې شرنګ نه لا تراوسه په لړزه دی
خو دا ځلې د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډواله وطن بمونه راورېږي
د ټولې دنیا زړه کې راته تور راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اوورول

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

ته په خیر راغلې قدردان اشنا
یو څو ګېلو ته غوړېنیوی شې که نه؟
تل دې ژوندی یې راته ګران اشنا
د وران وطن کیسې کوی شې که نه؟

ستا د سوري ګوګل په شانې زه هم
د زړه په سر باندې داغونه لرم
زه هم د خپل وطن په غم اخته یم
کړمه فریاد ژور زخمونه لرم
یه رنځېدلی پرېشان آشنا
زما په درد څه پوهېدی شې که نه؟

هرڅه په پردي دي دا چې وینې دلته
سود پرې زمونږ د زړونو کله کېږي
دا ارتقا د بل د متو زور دی
دغه کارونه په فکرونو کېږي
مونږ یو په ځان پورې حېران آشنا
څو اسویلي درسره وړی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا مرګونه به لیدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شې که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږه سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هرڅه دلته پوهېدی شې که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام څه شو؟
په تش وعدو یې تېرا یستلی ولس
د دوی جهاد هغګه مرام څه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شې که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو ځلی !
د چا په لمسه څو چړیانو مات کړل
څو مره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران اشنا
دا مونږ سپېره راغوندوی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شوندو راته غوږ کې وویل
بیا کوم جابر زما په کور راغلی؟
ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زوړ استعمار مې بیا په کور راغلی
اوس به کړو څه اسمعیل جان آشنا
یار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي شانې ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
خیر دی په زړه خو ستا د مینې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
یو قدم مخکې نشم تلای د بېر رقیبان لرم

کله دي شوي د زور کلي پښتانه وایي دا
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
تا سره یاره څو مره ټینګ عهد و پېمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخیستې له نظره ده

راغله زموږ چم ته کومه زانه ده
چرته سپېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چېنار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېره موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ما ته ښاپېرۍ د کوه قاف ښکاري
یا د پامیر زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي یاره پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ماتېږي په رښتیا رښتیا ویلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ویلو !

په ټوپکو هر څه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
سترې نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به یاره د هر چا د غربولو

2002/2/20

جرمني، کوروایلر

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نشته
مینه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نشته

ټوله صحرا د هېبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نشته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د ویر په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نشته

زاڼو غږۍ دي اوږدې کړي خدا بزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سیسۍ نشته

لور د هر چا په لاس کې وینم ځي د ګلو لو ته
غرونو کې هم هغه نښترې او ثېړۍ نشته

ډکه ویاله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هیلۍ نشته

2001/3/8،

د راین په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته یم راغلی
راوادې ړوه سترګې څو ګېلو ته یم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بیا سور اور دی لګېدلی
د ړنګې حجرې څنګ له څو ټپو ته یم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته یم راغلی

ساقي دا ځلې خیر دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
یو ګوټ باندې څه کېږي سم غوپو ته یم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مینې لوږی کړی
دا مینه پښتنه ده زه پښتو ته یم راغلی

د سرو شونډو په یاد مې خولګۍ وچه وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته یم راغلی

راټول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د یار د مړاو اوښکو څڅېدو ته یم راغلی

2002/5/9
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

ننګ او غېرت تللی ککرو نه دی
تورچم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پانې د تاريخ يې تاڼې تاڼې شوې

2002/1/3،
کولن راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنډه خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې څيرې ګرېوانه سره

څو پورې به دا سې لېونی ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړيمه قرانګو يوه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کې د يار دا خبره ونيسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به ځه کړو چې په سر زمونږ اسمان نشته
زړونه لرو مينه کولی شو جانان نشته

د بڼو غشو دې سينه سورۍ سورۍ کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مينې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دي شاړې پکې هغسې ياران نشته

هم پښتنې بيبيانې چړ غواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن يې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې بڼه دا خپله خوا يخه کړه
د رقيبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسۍ اسويلي ياره ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدايږو ستا پښان نشته

2002/11/6، د کورو ايلر جزيرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه

چې په زړه مې راورېږي خود به ژاړم
د وطن د کوګل سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښترې راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخیستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاریس په بازار خرڅ شولو لعلونه

ځئ مرغانو ځالې بل وطن ته یوسئ
مور په نورو دي پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانیول شوی له مرۍ نه
رااوړه شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کورلویه بلا ده
له پخوا نه یې چیچل راته غابښونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د یار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه

که ټول یو شئ پښتنو ښه به درانه شئ
په پښتو وکړئ کسم چې پښتانه شئ

د مودو قبیلوي لانجې کړئ غوڅې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شئ

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه توتي غوندې رانه شئ

علم و فن باندې به خلاص شئ جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چا نه شئ

یار کړي تاسو ته منت پښتنو ورونو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حیا نه شئ

2005/6/2
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1. کوکارۍ — شعري ټولګه
2. سره ډولۍ — د لنډو کیسو مجموعه
3. د کونړ تاترۍ — تحقیقي او تاریخي اثر
4. ویر — شعري ټولګه
5. ترلې کڅوړه — د لنډو کیسو ټولګه
6. د لیلی دښته — ناول (سترګو لیدلی حال)
7. څانګه — ناول
8. هوسۍ — ناول
9. په قربان — شعري ټولګه. همدا آثر

چاپ ته چمتو اثار

10. ګلاب او پرښته — ناول
11. سفرنامه — سفرونه
12. کلونه تالانونه — ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

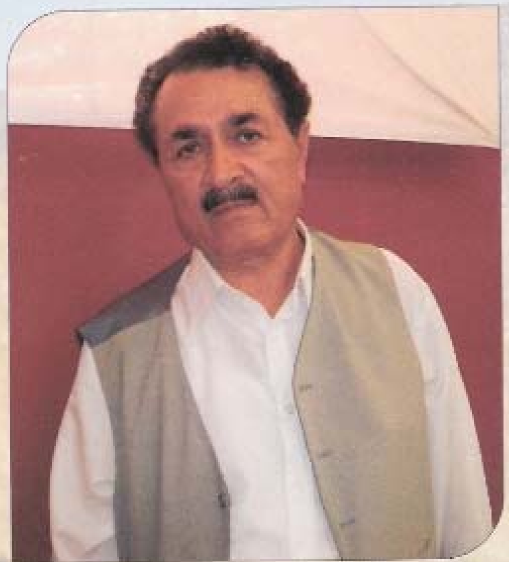

محمدا جان یار د عــبدالله جــان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ه ش کال کــې زیږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامــنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کــلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوایدعامې او قبـــایلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چـــې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پــورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هــم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپچاري: د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور
Tel/Fax+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library